

Bærekraftsrapport 2022

Juni 2023

INNHold

---

1. Innledning.....	s. 2
2. Organisering av arbeidet.....	s. 3
3. Banken og våre samarbeidspartnere.....	s. 3
4. Banken og våre interessenter.....	s. 3
5. Bærekraftstrategi og målsetting.....	s. 4
6. Samfunnsansvar, klima- og miljø.....	s. 5
7. Ansvarlige utlån.....	s. 6
8. Bærekraftig fondssparing.....	s. 7
9. Ansvarlig arbeidsgiver.....	s. 7
10. Økonomisk kriminalitet.....	s. 8
11. Personvern.....	s. 8
12. IT-sikkerhet.....	s. 8
13. Leverandører og samarbeidspartnere.....	s. 9
14. Åpenhetsloven.....	s. 9
15. KPI og rapportering.....	s. 9
16. TCFD(totalt klimaavtrykk – egen drift og utlån).....	s. 10

INNLEDNING

Finansbransjen står overfor en rekke endringer og utfordringer i tiden framover, særlig på bærekraftsområdet.

Som en lokal sparebank ønsker Stadsbygd Sparebank å bidra til et mer bærekraftig samfunn gjennom vår virksomhet. Vår visjon – vi er banken din, våre verdier – personlig, engasjert og resultatorientert og våre bærekraftsmål underbygger vår målsetting og strategi.

Banken har et ansvar for å unngå å medvirke til miljødeleggelse, korrupsjon eller brudd på grunnleggende menneske- og arbeidstakerrettigheter. For at banken skal nå disse målene tar banken utgangspunkt i de bærekraftige dimensjonene ESG – Environmental(klima og miljø), Social(menneskerettigheter og sosiale forhold) og Governance(virksomhetsstyring).

Allerede i 1983 opprettet FN, Verdenskommisjonen for miljø og utvikling, vanligvis omtalt som Brundtland-kommisjonen. Brundtland-kommisjonen sitt hovedbudskap var at verdenssamfunnet må innrette seg for å sikre at behovene til dagens mennesker blir dekket og i tillegg imøtekomme kommende generasjoner sine behov. I den forbindelse er det kommet en rekke nye krav og målsettinger, både nasjonalt og internasjonalt på bærekraftsområdet. For banker innebærer dette først og fremst å imøtekomme lovkrav og forventninger fra regulatoriske myndigheter. Videre er det også et mål og en forventning om å følge initiativ og regelverk fra anerkjente nasjonale og internasjonale organisasjoner.

For å synliggjøre arbeidet Stadsbygd Sparebank gjør på bærekraftsområdet har banken utarbeidet en bærekraftsrapport. Rapporten og bankens videre arbeid med bærekraft er i tråd med regulatoriske krav og markedets forventninger. Arbeidet med bærekraft skal styrke bankens konkurransekraft og redusere risikoen i bankvirksomheten.

1. ORGANISERING AV ARBEIDET

Styret har det overordnede ansvaret for bankens strategi på bærekraftsområdet. Banksjefen har det administrative ansvaret for implementering og gjennomføring av strategien. Banken har i 2022 etablert en bærekraftsgruppe som består av bærekrafts- og miljøfyrtårnansvarlig og representanter fra ulike fagområder i banken. Bærekraftsgruppen har ansvar for det daglige arbeidet med oppfølging med bankens bærekraftstrategi, og rapporterer til bankens ledelse. Hensikten med gruppen er å bidra til forankring av bærekraftstrategien hos alle ansatte på tvers av fagområder, samt tilfredsstillende regulatoriske krav og markedets forventninger

2. BANKEN OG VÅRE SAMARBEIDSPARTNERE

Bærekraftsområdet er svært omfattende. Taxonomien og rammeverk er under utvikling og banken forventer en gradvis innfasing av strengere regulatoriske krav i takt med dette. For å tilfredsstillende gjeldende regulatoriske krav og markedets forventninger samarbeider banken med øvrige banker i Lokalbanc. Samarbeidet styrker banken og Lokalbanc gjennom et felles fagmiljø som sikrer etterlevelse av kravene. Lokalbanc samarbeider også med DnB og andre aktører om forståelse og tolkning av regulatoriske krav.

3. BANKEN OG VÅRE INTERESSENER

I tråd med økte regulatoriske krav og økt fokus på bærekraft, vil bankens interesser også øke sine forventninger til bankens bærekraftsprofil.

Bankens interesser er våre kunder, ansatte, styret, eiere og tilsynsmyndighet.

Kundene besvarte på KT1 for 2022(kundetilfredshetsundersøkelse) at banken hadde en god bærekraftsprofil.

Bankens KTI målinger ligger generelt høyt og har sammenheng med vår visjon, verdier og forretningsstrategi. Framover forventer banken at kundene i større grad vil etterspørre hvordan bærekraft håndteres og offentliggjøres.

Banken tilbyr grønne lån til privat og bedriftsmarkedet og deler hvert år ut gaver og sponsorater i størrelsesorden 1,5 mill kr. Gaver og sponsorater er spesielt rettet mot barn og unge innen kultur og idrett og er i tråd med bankens visjon og bærekraftsmål.

Ansatte involveres i bankens bærekraftstrategier gjennom ansattmøter og gjennom nye arbeidsprosesser hvor bærekraft inngår. Regulatoriske krav om vurdering av ESG-risiko i kredittsaker på bedriftsområdet er et eksempel.

Styret har det øverste ansvaret og gjennomgår årlig strategi og handlingsplan på området. Styret har vedtatt å opprette et bærekraftsfond på 1 mill NOK som skal understøtte bankens policy og gi incentiv til omstilling hos våre kunder og lokalsamfunnet. Omstilling har en kostnad for mennesker og samfunn og fondet skal bidra til at dette realiseres. Styret mottar rapportering kvartalsvis og bærekraft inngår i bankens rapportering.

Bankens eiere har fokus på lønnsomhet og utbytte, men i dette ligger også forventninger om god virksomhetsstyring og oppfyllelse av regulatoriske krav. Møter i generalforsamling og egenkapitalbevismøter er arena for dialog med bankens eiere.

Bankens myndighet er Finanstilsynet. Regulatoriske krav står sentralt i bankens virksomhetsstyring. Etterlevelse av gjeldende og kommende krav på bærekraftsområdet følges opp av banken og rapporteres til styret kvartalsvis ihht. gjeldende policy.

Kompetanseheving hos styret og ansatte skjer gjennom rapportering, interne møter, workshops, e-læring og i samarbeid med Lokalbank og eksterne aktører.

4. BÆREKRAFTSTRATEGI OG MÅLSETTING

Bankens policy for bærekraft, samfunnsansvar og klimarisiko omhandler hvordan virksomheten påvirker mennesker, samfunn og miljø. Det å skape verdier og være lønnsom er en del av bankens samfunnsrolle, og banken vil på den måten bidra til vekst og utvikling i samfunnet. Det er ikke likegyldig hvordan banken tjener sine penger, valg av produkter og tjenester skal ikke gå på bekostning av mennesker, etikk eller miljø. Det er en selvfølge at banken etterlever gjeldende lover og forskrifter, og banken skal ha høy etisk standard.

Bankens målsetting er å bidra til bærekraftig omstilling for våre kunder og lokalsamfunnet. Vår kompetanse skal å hjelpe kundene og lokalsamfunnet i en bærekraftig retning. Som lånegiver skal banken vurdere klimarisiko hos kundene. Gjennom kundedialogen bidrar vi til økt bevissthet rundt klimarisiko. Klimarisiko er en integrert del av bankens risikostyring. Bankens klimaavtrykk i utlånsporteføljen rapporteres i risikorapporter, samt i årlig bærekraftsrapport.

For Stadsbygd Sparebank ligger bærekraft i vår visjon og forretningstenkning som lokal sparebank. Klimaendringer og nye regulatoriske krav stiller strengere krav til bankens virksomhet. Banken har valgt 4 av FN`s bærekraftsmål i vår virksomhetsstyring.

Bærekraftmål 5 - Likestilling mellom kjønnene

Banken skal være en inkluderende og attraktiv arbeidsplass for medarbeidere i alle aldersgrupper og livsfaser. Banken jobber for en jevn kjønnsfordeling i styret, ledergruppen og blant medarbeiderne.

Bærekraftmål 11 - Bærekraftige byer og lokalsamfunn

Banken skal gjennom sitt engasjement utvikle lokalsamfunnet. Dette skal gjøres gjennom tilgang til risikokapital, kompetanseoverføring, sponsorater og utdeling gaver.

Bærekraftmål 13 - Stopp klimaendringene!

Banken vil gjennom kredittrådgivning påvirke kunder til å redusere utslipp, samt bidra til økt fokus og kunnskap om området gjennom lokalt engasjement og samarbeid.

Bærekraftmål 16 - Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner

Banken vil gjennom vårt arbeid med hvitvasking og terrorfinansiering bekjempe økonomisk kriminalitet, herunder skatteunndragelser og korrupsjon.

5. SAMFUNNSANSVAR

Samfunnsansvar er sterkt forankret i bankens visjon og strategi. Vi skal være den foretrukne banken lokalt gjennom gode kundeopplevelser og personlig rådgivning. Bankens omdømme og tillit er vesentlig for å lykkes i så måte. Alle ansatte gjennomgår årlig etiske retningslinjer for å sikre at vi opptre i tråd med disse. Profesjonalitet og god kompetanse i rådgivning til kundene sikres gjennom strenge kompetansekrav og medlemskap hos Finansnæringens Autorisasjonsordning. Ansatte i banken gjennomfører også undervisning i personlig økonomi ved skolene etter behov, samt deltar på karrieredager og gründercamp.

Gaver og sponsorater deles ut hvert år og støtter spesielt barn og unge innen kultur og idrett. Banken bidrar også i større skala ved spesielle arrangement som har lokal forankring.

6. KLIMA OG MILJØ

Stadsbygd Sparebank ble i 2021 miljøsertifisert. Miljøfyrtårn er en nasjonal standard for miljøledelse med anerkjennelse fra EU, og banken skal arbeide aktivt med å etterleve kravene sertifiseringen stiller. Ved å være miljøfyrtårnsertifisert, bidrar banken blant annet til bærekraftsmål nummer 11 – bærekraftige byer og samfunn bærekraftsmål 13 – stoppe klimaendringer.

Videre skal banken løpende forplikte seg gjennom relevante ordninger på bærekraftsområdet fra bransjeorganisasjoner og andre. Den årlige rapporteringen av klimaregnskap har vært et nyttig tiltak for å måle bankens utslipp. Handlingsplanen for kommende års arbeid, har bidratt til å skape en bevissthet hos bankens medarbeidere, og det har sikret at banken har hatt fokus på å aktivt gjennomføre tiltak for å forbedre bankens utslipp. Rapporten vil tilgjengeliggjøres på bankens nettside.

Banken skal kontinuerlig heve kompetansen på bærekraft for de ansatte, slik at de ansatte har et bevisst forhold til bærekraft. Banken skal oppfordre alle ansatte til å tenke bærekraftig på arbeidsplassen.

Gjennomførte tiltak i 2022:

Avfallshåndtering og energiforbruk

Banken har innført kildesortering av avfall som hos private husholdninger. All belysning i kontor fløy har sensorer som slukker når rommet ikke er i bruk. Ventilasjonsanlegg stenger ned mellom kl. 18.00 og kl. 06.00, samt i helger. Klimaavtrykk på avfall og energibruk rapporteres i miljøfyrtårnrapporten.

Transport

Under koronapandemien ble antallet fysiske reiser og møter redusert betraktelig. Bankens reisepolicy prioriterer kollektiv transport. Banken leaser egen el-bil til bruk for ansatte i arbeidssammenheng. Det forventes imidlertid en økning i nivå av reiser etter pandemien særlig i alliansesammenheng. Klimaavtrykk på transport rapporteres i miljøfyrtårnrapporten.

Innkjøp

Banken har utarbeidet en policy for innkjøp og det kjøpes inn varer som leveres lokalt og er av god kvalitet. Banken har over flere år redusert forbruk av papir gjennom digitalisering av våre tjenester. Klimaavtrykk på innkjøp rapporteres i miljøfyrtårnrapporten.

7. ANSVARLIGE UTLÅN

Banken skal ha et aktivt forhold til samfunn, klima og miljø i sin kredittgivning. Bankens kunder skal bidra til å skape en bærekraftig utvikling, gjennom å ha økt fokus på miljø, klima og virksomhetsstyring i egen virksomhet. Klimarisikoen er et resultat av hvordan bankens kunder påvirkes av både fysiske klimaendringer, som kan gi økte kostnader (fysisk risiko), og økonomisk risiko knyttet til omstillingen til et lavutslippssamfunn (overgangsrisiko). Banken skal ha retningslinjer for vurdering av risiko knyttet til klima og bærekraft i kredittvurderingene for bedriftskunder.

Bærekraft (ESG) og klimarisiko, skal inngå som en fast del av bankens kredittvurdering knyttet til BM-engasjementer. Banken ønsker på sikt å oppnå en bærekraftig kredittportefølje. Rådgiverne i banken skal vurdere om betjeningsevnen og verdien til sikkerheter er utsatt i forhold til risiko som følge av endringer i klima og økt fokus på bærekraft, for alle større BM-kunder. Vurderingene gjennomføres med utgangspunkt i bransje, panteobjekter, leverandører og kunder. For bankens kunder, som tilhører bransjer som er ekstra utsatt i forhold til klima og bærekraft, kreves det en grundigere vurdering. Spesielt utsatte bransjer kan være:

- Landbruk og skogbruk
- Bygg og anlegg
- Fiske og oppdrett
- Transport
- Næringseiendom, spesielt eldre eiendommer

- Reiseliv

Videre prioriteringer for 2023:

I 2023 skal banken formalisere ESG-vurderingene ved kredittinnvilgelse. Bankens rådgivere skal påvirke og motivere kundene til å redusere eget klimaavtrykk. Rådgiverne skal videreutvikle kompetansen knyttet til bærekraft og klimarisiko. I samarbeid med Lokalbancalliansen har banken utviklet en mal for ESG-vurderinger ved kredittinnvilgelse på bedriftsmarkedet.

8. BÆREKRAFTIG FONDSSPARING

Banken har etablert et samarbeid med Norne Securities hva gjelder fondssparing. Fondene Norne tilbyr forvaltes av eksterne fondsforvaltere som er underlagt streng lovgivning for å beskytte kunder og deres andeler. Norne har fokus på at deres fondsleverandører har tilfredsstillende retningslinjer for samfunnsansvarlige investeringer, slik at det legges til rette for bærekraftig valg. Norne har gjort det enklere for bankens kunder å ta grønnere valg gjennom merking av fond. I Nornes fondsportal er fondene kategorisert med 1 til 5 globuser. Globusene representerer fondets ESG risiko, og er ment å skulle gi en troverdig og objektiv måte å evaluere hvordan din sparing møter bærekrafts-utfordringer i samfunnet. Ratingen på selskapsnivå er utført av Sustainalytics. I Nornes fondsportal er fondene kategorisert med blad. Bladet representerer fondets karbon-risiko, og er ment til å fange opp hvor tilpasset selskaper og fond er i en overgang til en lav-karbon økonomi, gjennom å begrense drivgass-utslipp og utvikling av grønne løsninger. Merkingen av de fond med lav karbonrisiko, og grafikken, gjør det vesentlig enklere for kunden å vurdere karbonrisikoen i egne investeringer. En fondsportefølje tildelt et blad eier typisk selskaper med lave karbon-utslipp eller reduserer karbon-utslipp i tråd med Paris-avtalen.

9. ANSVARLIG ARBEIDSGIVER

Banken skal være en attraktiv arbeidsplass med engasjerte, omtenkssomme og ukompliserte medarbeidere som har en god balanse mellom jobb og fritid. For å opprettholde engasjementet må bankens ledelse kontinuerlig gjøre en innsats for å tiltrekke, utvikle og beholde gode medarbeidere. Banken har fokus på gode dialoger og oppfølging av ansatte og ledere. Hver enkelt medarbeider blir fulgt opp av sin leder knyttet til mål, trivsel og prestasjon. Det gjennomføres årlige medarbeidersamtaler og lederne oppfordres til å ha jevnlig samtaler med de ansatte gjennom året.

Det gjennomføres årlige vernerunder og medarbeiderundersøkelser, og resultatene blir gjennomgått på et personalmøte, samt i den enkelte avdeling. Medarbeiderundersøkelser er viktig for å måle de ansattes trivsel på arbeidsplassen. Alle nye ansatte er pliktig til å lese igjennom og signere bankens etiske retningslinjer. Disse retningslinjene skal bidra til høy profesjonalitet ved alt som utøves i banken. God virksomhetsstyring er et av bankens viktigste fokusområder, og det er derfor viktig at bankens ansatte etterlever de høyeste etiske standarder. Banken har gode rutiner på HMS og arbeidsmiljø som skal bidra til å redusere bankens sykefravær. Bankens sykefravær har i 2022 vært akseptabelt. Banken jobber aktivt for å sikre at nivået ikke utvikler seg i en negativ retning. Det kan nevnes at banken har gode helseforsikringer for sine ansatte.

10. ØKONOMISK KRIMINALITET

Banken arbeider aktivt for å motvirke økonomisk kriminalitet herunder hvitvasking og terrorfinansiering, korrupsjon og skatteunndragelse. Enhver transaksjon som bidrar til å skjule opprinnelsen til penger som stammer fra en kriminell handling, anses som hvitvasking av penger. Banken utarbeider årlig en risikovurdering for å identifisere hvor banken i størst grad er eksponert mot risiko for å bli benyttet til hvitvasking eller terrorfinansiering.

Arbeidet med hvitvasking er en del av finansnæringens og bankens samfunnsoppdrag, og banken har en rekke retningslinjer og instruksjoner som samtlige medarbeidere skal etterleve. Banken gjennomfører kundekontroller ved onboarding og løpende, og transaksjoner overvåkes kontinuerlig. Samtlige kunder risikovurderes og det rapporteres mistenkelige transaksjoner til Økokrim. I tillegg må alle bankens ansatte, inkludert styret, årlig gjennomgå opplæring i antihvitvask og terrorfinansiering. Nye kunder av banken må gjennom en grundig onboarding-prosess. Dette er et viktig virkemiddel for å forebygge økonomisk kriminalitet. Risikovurdering av en ny kunde, samt løpende kontroll bidrar til å avdekke mistenkelige transaksjoner og forebygge økonomisk kriminalitet.

11. PERSONVERN

Ny personopplysningslov og - forskrift trådte i kraft i Norge i 2018. Den nye lovgivningen gjennomførte EUs personvernforordning og implementerte GDPR i Norge. Stadsbygd Sparebank har et stort ansvar for å ivareta en rekke personopplysninger ovenfor kunder og ansatte. Banken har fokus på å behandle og beskytte data på en god måte. Banken har etablert styrende dokumenter for behandling av personopplysninger, og samtlige ansatte gjennomfører årlig opplæring og signerer erklæring om taushetsplikt. Banken har etablert en egen rolle, personvernombud, som skal sikre at banken behandler personopplysninger i henhold til personvernregelverket. Personvernombudet skal blant annet sørge for at alle som er involvert i behandlingen av personopplysninger gis informasjon og opplæring om regelverk som gjelder for slik behandling, og opplæring i bankens policyer og retningslinjer på området. Økt bruk av hjemmekontor og vår filial i Trondheim har krevd mer bevissthet rundt personvern og bankens ansatte er godt kjent med hvordan personopplysninger skal behandles når de arbeider utenfor vårt hovedkontor. Det har ikke vært vesentlige brudd på personvernlovgivningen i 2022.

12. IT-SIKKERHET

Stadsbygd Sparebank tar informasjonssikkerhet på alvor og har vurdert det som en vesentlig faktor for at banken skal nå forretningsmessige mål. Hvert år gjennomfører alle ansatte et e-læringsprogram for å øke kompetansen knyttet til IT-sikkerhet og IT-sikkerhet er et vesentlig moment når banken årlig gjennomgår risikodrivere knyttet til bankens virksomhet.

13. LEVERANDØRER OG SAMARBEIDSPARTNERE

For at Stadsbygd Sparebank skal bidra i det grønne skiftet er det viktig at det stilles tydelige krav og forventninger til bankens leverandører. Banken ønsker å ha fokus på at varer og tjenester som kjøpes inn, handles fra leverandører som har fokus på etisk forretningsdrift. Dette krever at bankens leverandører må ha et bevisst forhold til etterlevelse av menneskerettigheter, miljøvern, antihvitvask, arbeidstakers rettigheter og arbeidsforhold.

Banken har mange ulike leverandører og samarbeidspartnere. Banken skal ha en leverandøroversikt og en kravspec som alle leverandører og samarbeidspartnere må etterleve. Ved å oppfordre og kreve at bankens leverandører kjøper mindre, bedre og mer langvarige produkter kan banken bidra i arbeidet med å nå bærekraftsmålene. Krav banken setter til egne leverandører skal gjelde hele verdikjeden. Dette innebærer at samme krav stilles til leverandørene sine underleverandører. Bankens leverandører skal kontrollere hvor i virksomheten det settes menneskerettslig fotavtrykk, på hvilke områder virksomheten påvirker grunnleggende menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold samt kartlegge om det en fare for at de bryter menneskerettigheter. Spesielt bidrar dette tiltaket til; «Innen 2030 redusere avfallsmengden betydelig gjennom forebygging, reduksjon, materialgjenvinning og ombruk».

Arbeidet med oppfølging av bankens leverandører er beskrevet i årsrapport om åpenhetsloven.

14. ÅPENHETSLOVEN

Åpenhetslovens intensjon er å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og tjenester. Den skal sikre at allmennheten har tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer reelle og mulige negative konsekvenser som kan knyttes til virksomhetens leverandørkjeder og deres forhold/fokus på menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold. Banken er underlagt åpenhetsloven og skal gjennomføre aktsomhetsvurderinger av egen leverandørkjede/forretningspartnere. FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer klargjør hvilket ansvar virksomheter har for å respektere grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold globalt og nasjonalt. Videre har banken en opplysningsplikt og redegjøringsplikt. Sistnevnte innebærer at fullstendig oversikt over de aktsomhetsvurderinger som er foretatt av leverandørkjeden skal publiseres offentlig. Opplysningsplikten innebærer at banken må svare opp konkrete henvendelser om egen leverandørkjede som gjelder de forholdene åpenhetsloven regulerer. Åpenhetsloven skal forankres i bankens styre og nedfelles i de styrende dokumenter på en slik måte at banken plikter å gjøre risikobaserte aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs retningslinjer og etterkommer kravene til opplysningsplikt og redegjøringsplikt. Banken har utnevnt bærekraftsansvarlig som særskilt ansvarlig for åpenhetsloven.

Banken har utarbeidet en årsrapport om vårt arbeid med åpenhetsloven. Rapporten er publisert på vår hjemmeside.

15. RAPPORTERING

Banken redegjør årlig for sitt arbeid med bærekraft i forbindelse med årsrapporten, i henhold til regnskapslovens §3-3c. All rapportering skal utformes transparent. Banken er Miljøfyrtårnsertifisert og følger hovedkontormodellen. Det skal årlig utarbeides en klima- og miljørapport som følge av å være miljøfyrtårn. Dette er et nyttig tiltak for å skape en bevissthet internt og bidrar til å sette interne mål. Det årlige klima- og miljøregnskap skal publiseres på bankens hjemmeside. Det skal utarbeides en bærekraftsrapport årlig som skal publiseres av banken. Banken følger TCFD-rammeverket og Finans Norges veiledning for utarbeidelsen av rapporten. Banken skal kvartalsvis overvåke, og rapportere bankens eksponering i porteføljen, med hensyn til klimarisiko og utslipp. Dette vil være en del av den kvartalsvis risikorapporten som fremlegges for styret.

Bankens KPI'er

ESG Tema	Miljø - Sosial - Selskapsledelse	Underpunkter	Bærekraftsmål	KPI/Måleparameter
Bidra til grønn omstilling	Miljømessig Grønne lån Energimerke porteføljen ESG vurderinger i kredittsak BM Håndtere klimarisiko Stbank Bærekraftsfond	Redusere utslipp Øke datakvalitet i porteføljen Komptanseheving hos kunder Måle utslipp på egen portefølje Incentiv til omstilling	 	Måle på utlånsvolum kvartalsvis Datafangst og analyse Kvartalsvis rapportering Kvartalsvis rapportering Kvartalsvis rapportering
Sosiale forhold	Sosiale forhold Integre ESG/bærekraft i MTI/KTI Bekjempe økonomisk kriminalitet og A-krim Vurdere sosiale forhold i bankens verdikjede Integre ESG/bærekraft ifm Gavetildeling/sponsorater	Dialog med interessenter Etterleve myndighetskrav Integre i ESG-vurdering kreditt BM Styrke lokalsamfunnet	 	Datafangst og analyse Kvartalsvis rapportering Kvartalsvis rapportering Årlig rapportering
Bankens egen drift	Selskapsledelse Offentliggjøre policyer, målsettinger, KPIer, rapporter Datafangst og analyse i samarbeid med Lokalbank og andre Oppfølging av leverandør/verdikjeden og rapportering Rapportere på totalt klimaavtrykk i vår verdikjede	jfr. Åpenhetsloven jfr. taksonomien jfr. Åpenhetsloven Bærekraftsrapport, Miljøfyrtnårreport		Årlig rapportering Datafangst og analyse Årlig rapportering Årlig rapportering

16. TCFD

Banken har valgt å rapportere på TCFD (Task Force on Climate Related Financial Disclosures). Det har blitt etablert som et sentralt rammeverk for hvordan klimarisiko analyseres og rapporteres. Bankens klimaregnskap viser en oversikt over bankens klimagassutslipp (GHA-utslipp). Ved å rapportere årlig kan banken måle viktige nøkkeltall og evaluere egen drift over tid.

Virksomhetsstyring

Styret i banken sørger for at det årlig gjennomføres en strategiprosess som definerer bankens mål, strategier og risikoprofil. Ett av målene er at banken skal være en pådriver for bærekraftig utvikling internt og i lokalsamfunnet. Styret har videre vedtatt styringsdokumenter som skal danne grunnlag for god og effektiv intern risikostyring. ESG-faktorer er innarbeidet i bankens policydokumenter på de mest sentrale virksomhetsområdene i tillegg til egen policy for ESG. Styringsdokumentene skal bidra til å sikre at hensynet til bærekraft knyttes tett opp mot bankens virksomhet og verdiskaping på bankens mest sentrale risikoområder. Videre er det etablert en egen kompetanseplan for styret som inkluderer årlig opplæring innenfor bærekraftsområdet.

Banken har utarbeidet en handlingsplan som styrer beslutninger og løpende operativt arbeid i banken. Bankens håndtering av ESG-risiko og muligheter diskuteres regelmessig i ledelsen i forbindelse med fremleggelse fra bankens bærekraftsgruppe. Videre skal relevante styringsdokumenter og bærekraftstrategi diskuteres og behandles i ledelsen før de forelegges styret.

Risikostyring

ESG risiko/klimarisiko inngår i bankens kvartalsvise risikorapporter som legges frem for styret. Compliance og risikostyringsfunksjonens overordnede vurdering av hvilken risiko banken er eksponert mot på området er inkludert i rapporten. Banken vil i 2023 inkludere status på bankens handlingsplan på ESG-området i risikorapporten. Vurdering av ESG-risiko inngår også i bankens vurdering av risiko og kapitalbehov i bankens ICAAP-dokument som vedtas av styret. Bankens ledelse vil i 2023 motta kvartalsvis rapportering om status på bærekraftstiltak som gjennomføres i ulike deler av organisasjonen fra bankens bærekraftsgruppe. Bankens bærekraftsgruppe har representanter fra ulike områder i banken, som har et særskilt ansvar for gjennomføring av tiltak innenfor sine respektive områder. I 2022 har banken startet ESG- og klimarisikovurdering på kundenivå for

næringslivskunder, og dette arbeidet vil fortsette i 2023. Gjennom året har alle medarbeidere, herunder bankens ledelse, gjennomført kompetansehevende tiltak knyttet til ESG området.

Målsetting 2023

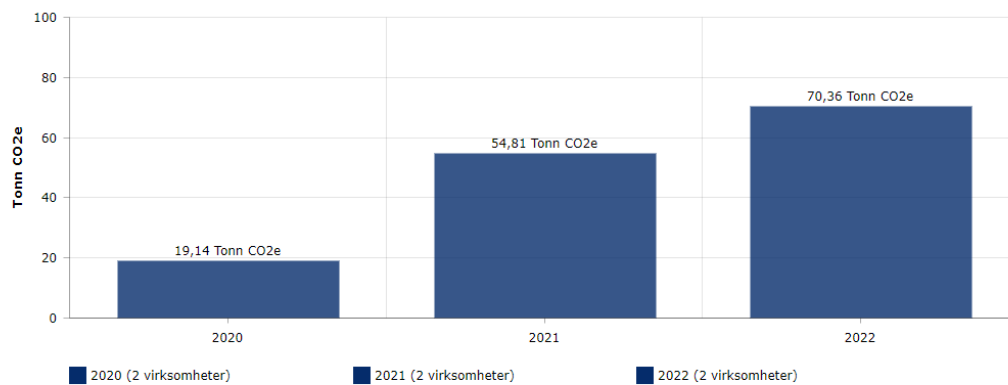
ESG-risikoanalysen som gjennomføres i kredittsaker på bedriftsmarkedet gir en bærekraftscore som måles og rapporteres gjennom bankens kredittsystem. Banken vil i 2023 sammen med Lokalbank videreutvikle intern kompetanse, systemstøtte, datafangst, analyser og modeller for å beregne eksponering mot klimarisiko, blant annet i bankens utlånsportefølje. Banken vil også i 2023 videreutvikle systemene for rapportering av bankens klimaavtrykk.

Klimaavtrykk for 2022

Bankens klimaavtrykk kan oppsummeres gjennom egen drift og gjennom vår utlånsportefølje.

Klimaavtrykk fra bankens egen drift (Miljøfyrtårnsrapport 2022)

Totalt CO₂e-utslipp

Klimaavtrykk fra utlånsporteføljen(31.12.2022)

Kolonne 1 og 2 er samlet norsk eksponering. Kolonne 3 og 4 er bankens eksponering.

Hovednæringsgrupper	Utlån (mill. kr)	Utslipp til luft (1 000 tonn CO ₂ -ekvivalenter)	Bankens - Utlån (mill. kr)	Banken - Utslipp (1 000 tonn CO ₂ -ekvivalenter)
Jordbruk og tilknyttede tjenester	64 973	4 913	211,33	15,98
Skogbruk og tilknyttede tjenester	5 869	53	2,07	0,02
Fiske og fangst	43 212	852	25,66	0,51
Fiskeoppdrett og klekkerier	32 177	48		
Bergverksdrift og utvinning	11 477	303	0,07	0,00
Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass	4 244	-		
Utvinning av råolje og naturgass	12 226	14 660		
Industri	89 696	11 831	35,58	4,69
Bygging av skip og båter	6 719	-		
El-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	47 305	1 670	52,66	1,86
Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	13 739	1 410	2,62	0,27
Bygge- og anleggsvirksomhet	197 637	2 186	180,61	2,00
Varehandel, reparasjon av motorvogner	84 435	1 104	68,85	0,90
Utenriks sjøfart og rørtransport	76 949	16 214		
Transport ellers og lagring	85 939	5 229	6,17	0,38
Overnattings- og serveringsvirksomhet	20 637	116	7,48	0,04
Informasjon og kommunikasjon	24 076	42	1,71	0,00
Omsetning og drift av fast eiendom	779 636	85	418,17	0,05
Faglig og finansiell tjenesteyting	95 492	108	26,37	0,03
Forretningsmessig tjenesteyting	51 046	16	1,38	0,00
Tjenesteytende næringer ellers	73 213	509	18,19	0,13
Husholdninger	3 598 165	5 039	2 743,76	3,84
Totalt	5 418 862	66 388	3 802,68	30,69
Utslipp til luft/Utlån		1,23 %		0,81 %
Andel lån til husholdninger/privatpersoner			72,15 %	

Sett i forhold til utslipp til luft/utlån så har banken ca halvparten av utslipp enn gjennomsnitt-Norge (Banken 0,81% vs Norge 1,23%). Klimagassutslipp fordelt på hovednæringsgrupper er presentert nedenfor.

